

# Novou knihu Velký teror jsme představili v Praze a ve Strážnici

17.12.2025 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

**Ústav pro studium totalitních režimů pokračuje ve vydávání zásadních svědectví o osudech Čechoslováků v Sovětském svazu. Velký teror, nový díl řady Gulag a Československo, přináší mrazivý vhled do nejkrvavější epizody stalinského režimu, která se odehrávala v letech 1937 až 1938. S novou knihou jsme v uplynulých týdnech seznámili čtenáře v Praze a ve Strážnici na jižní Moravě.**

Publikace *Gulag a Československo: (2) Velký teror* přibližuje kruté dvojletí v Sovětském svazu z čechoslovenské perspektivy. Odhaluje tragické osudy krajanů a popisuje jejich příběhy. Během pouhých dvou roků bylo tehdy v Sovětském svazu na základě smyšlených obvinění odsouzeno několik tisíc krajanů k trestu smrti, mnoha letům nucených prací v Gulagu, ztrátě majetku či vyhnanství. Jejich rozmanité a tragické osudy jsou popsány předními českými odborníky na základě dlouholetého výzkumu v ukrajinských, ruských a domácích archivech, rozhovorů s pamětníky, ale i s odkazem na práce místních a zahraničních kolegů. Vedle pečlivě zrekonstruovaných osobních příběhů obětí represí v různých regionech Sovětského svazu, historického rozboru vzniku, průběhu a konce Velkého teroru či jeho reflexe v dobovém čechoslovenském tisku a literatuře kniha přibližuje také místa poprav, vězení a posledního odpočinku zapomenutých obětí sovětského režimu pomocí rozsáhlé obrazové přílohy v podobě dobových i současných fotografií, grafů a map. Zviditelňuje příběhy těch, kteří se ztratili v soukolí sovětského teroru – od členů družstev Interhelpe či Slovácké komuny až po jednotlivce, kteří uvěřili naději na „lepší život“ v zemi Sovětů.

Ve středu 12. listopadu 2025 autoři **Jan Dvořák, Adam Hradilek, Anna Chlebina, Jan Horník a Jaroslav Formánek** představili knihu, kterou vydal Ústav pro studium totalitních režimů v koedici s Nakladatelstvím Pulchra, pražským čtenářům na veřejné debatě v Knihovně Václava Havla. Besedu s autorským kolektivem zde moderoval Jáchym Topol. V dalším týdnu – v úterý 18. listopadu a hned dvakrát – se uskutečnila prezentace knih z cyklu *Gulag a Československo* ve Strážnici na jižní Moravě a to prostřednictvím historiků **Jana Dvořáka a Jaroslava Formánka**. Dopolední akce byla určena pro studenty tamního gymnázia J. E. Purkyně a podle organizátorů se jí zúčastnilo 155 posluchačů. Večer pak proběhla stejná akce pro veřejnost, kterou si nenechaly ujít přibližně čtyři desítky čtenářů.

ZPRACOVAL: MARTIN VACEK

FOTO: ÚSTR / BARBORA ČAŇOVÁ a ARCHIV

<https://www.ustrcr.cz/novou-knihu-velky-teror-jsme-predstavili-v-praze-a-ve-straznici>